

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

6 noiembrie

2009

Anul VIII

nr. 42 (301)

8 pagini - 2,50 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Corupția – pe locul 5
în lista preocupărilor
majore ale populației**

pag. 3

**Interdicția judecătorilor,
avocaților, notarilor, procurorilor
și executorilor judecătorești de a
dobîndi drepturi litigioase**

pag. 4

**Gripa pandemică
face ravagii
în R.Moldova**

pag. 5

Judecătorii își aleg Consiliul Superior

Aproape toți cei circa 440 judecători din R. Moldova s-au adunat sîmbătă, 31 octombrie, în Palatul Republicii, pentru a participa la alegerea a 5 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) pentru următorii 4 ani. Organizatorii susțin că pînă în prezent nu a mai fost înregistrată o prezență atît de numeroasă la adunările breslei.

Alegerea noilor membri ai CSM face parte din procesul de reformare a Consiliului. Noii membri își vor începe activitatea la 12 noiembrie, cînd expiră mandatul membrilor actuali. Potrivit Legii cu privire la CSM, 5 dintre cei 12 membri sînt aleși de către judecători, 4 sînt numiți de Parlament din rîndul profesorilor titulari, restul 3 sînt membri din oficiu – ministrul Justiției, Procurorul general și președintele Curții supreme de Justiție.

Potrivit modificărilor operate recent, membrii CSM nu vor mai activa în instanțe de judecată pe terme-

nul exercitării mandatului. Ei vor fi detașați din funcții și vor avea o activitate permanentă în Consiliu. Totodată, persoanele care ocupă

funcții, Alexandru Tănase, a declarat că este important ca în cadrul acesteia să fie transmis un mesaj despre schimbarea pe care și-o dorește conduce-

în cadrul legal”, a spus el.

Alexandru Tănase consideră că rolul CSM este unul „determinant”, acesta fiind autoritatea responsabilă de

judecător al Curții Supreme de Justiție) și un secretar al adunării (Ludmila Cernei, judecător al Judecătoriei sectorului Ciocana), precum și o comisie specială formată din 5 membri (Vera Macinschi, Ion Țurcanu, Nicolae Gorgilă, Ion Druță și Domnica Manole).

Deși organizatorii votării au insistat asupra propunerii unui număr mai mic de candidați, pentru a nu dispersa voturile, judecătorii au propus 15 candidaturi. Pentru a deveni membru al CSM, candidatul trebuie să obțină voturile a mai mult decît jumătate dintre cei prezenți la adunare. Fiecare judecător votează pentru 5 dintre cele 15 candidaturi incluse în buletinul de vot – Nicolae Timofti, Ion Timofei, Gheorghe Balan, Viorica Puică, Andrei Plămădeală, Tudor Popovici, Aliona Danilova, Anatol Țurcanu, Iurie Iordan, Mihai Gavrilă, Nicolae Clima, Dina Rotarciuc, Svetlana Gaitas, Nichifor Gorochi și Valentin Verejan.

Ultima adunare de acest gen a fost petrecută în anul 2005 și a durat pînă aproape de miezul nopții.

**„Noul acord
între Moldova și
UE trebuie să fie
unul calitativ”**

Reprezentantul Uniunii Europene în Moldova, Kallman Mizsei, a declarat că noul acord dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova în primul rînd trebuie să fie unul de calitate.

„Cel mai important este asigurarea unei bune calități a acestui acord și noi, împreună cu partenerii noștri moldoveni, urmează să discutăm acest fapt și să muncim asupra lui”, a declarat Mizsei, specificînd că deocamdată este prea timpuriu să vorbim despre termenii semnării acestui acord. „Important să fie bine pentru Moldova”, a precizat înaltul reprezentant al UE în Moldova, specificînd că anume calitatea acestui acord „este cel mai important element, va fi adoptat timp de un an, mai mult sau mai puțin, are o importanță mai mică”.

Prima rundă de negocieri oficiale în privința semnării unui nou acord între Uniunea Europeană și Moldova va fi la 12 ianuarie 2010. O declarație în acest sens a fost făcută la 21 octombrie, în cadrul conferinței de presă susținută de șeful Direcției pentru Europa de Est, Caucaz și Asia Centrală a Comisiei Europene, Gunnar Wiegand și viceprim-ministrul, ministrul Afacerilor Externe și al Integrării Europene al Moldovei, Iurie Leancă.

funcții administrative le vor pierde odată cu alegerea lor în calitate de membri ai CSM.

Referindu-se la adunarea judecătorilor, ministrul Justi-

ției, Alexandru Tănase, a declarat că este important ca în cadrul acesteia să fie transmis un mesaj despre schimbarea pe care și-o dorește conduce-

impunerea standardelor profesionale și etice.

Pentru desfășurarea procedurii de votare, judecătorii au ales mai întîi un președinte (Constantin Gurschi,

Moldova a ratat cel puțin doi-trei ani în procesul de apropiere de UE

Un studiu al Asociației ADEPT constată că din cauza implementării defectuoase a Planului de Acțiuni RM-UE, Chișinăul a ratat cel puțin doi-trei ani în procesul de apropiere de Uniunea Europeană.

Potrivit sursei citate, negocierile privind noul acord juridic RM-UE, care va avea forma unui acord de asociere, vor începe în ianuarie 2010 și ar putea dura de la cîteva luni la cîteva ani. Nu se cunoaște la moment dacă viitorul acord de asociere va conține și perspectiva de aderare a Moldovei la Uniunea Europeană.

Oleg Cristal, autorul studiului, consideră că un risc major care ar putea periclita procesul de negociere a noilor documente cu UE ar putea fi destabilizarea politică din R. Moldova.

Printre recomandările cuprinse în studiul „Viitorul cadru juridic RM-UE: Moldova – stat asociat UE”, figurează și cea cu privire la necesitatea perfecționării Strategiei de comunicare internă privind integrarea europeană, urmată și de o implementare efectivă a acesteia, astfel ca societatea moldovenească să fie pregătită pentru provocările și costurile apropierei de Uniunea Europeană.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Alegerile prezidențiale vor avea loc pe 10 noiembrie

Prima tentativă de alegere a președintelui țării va avea loc peste o săptămână. Parlamentul a stabilit data scrutinului prezidențial – 10 noiembrie.

Hotărârea în acest sens a fost aprobată cu votul majorității deputaților. Legislatorii comuniști nu au votat pentru această decizie.

În cazul în care șeful statului nu va fi ales din prima încercare, al doilea tur poate fi organizat în maxim 10 zile de la primul, iar alegerile prezidențiale repetate – în maxim 30 de zile de la scrutinul ordinar, adică pînă pe 10 decembrie.

Dacă președintele nu va fi ales nici atunci, data noilor alegeri anticipate va fi stabilită cel devreme în iunie 2010. Scrutinul propriu-zis ar putea avea loc nu mai devreme de începutul lui august 2010, întrucît sînt necesare 45 de zile pentru campania electorală.

Fără vize în Estonia

Începînd cu 1 noiembrie, moldovenii care au pașapoarte de serviciu pot călători în Estonia fără vize.

Perioada maximă de ședere este de 90 de zile, pe parcursul a șase luni.

Potrivit Ministerului de Externe, decizia de abolire a regimului de vize pentru moldoveni este rezultatul consultărilor dintre cele două state, desfășurate în primăvara acestui an, la Chișinău.

Directorul SIS și Procurorul General au fost ridicați în grad

Președintele interimar al R. Moldova, Mihai Ghimpu, a emis cîteva decrete prin care îi ridică în grad pe șefii unor structuri de forță.

Directorului Serviciului de Informații și Securitate (SIS) al R. Moldova, Gheorghe Mihai, i s-a conferit gradul special de general-maior al SIS, iar Procurorului General, Valeriu Zubco, i s-a conferit gradul de clasificare consilier juridic de stat derangul întîi. Prin-un alt decret prezidențial, Oleg Chirisenko a fost eliberat din funcția de director adjunct al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, conform cererii de demisie.

Linie telefonică pentru prevenirea suicidului

Direcția de Asistență Socială București și Spitalul Clinic de Psihiatrie „Prof. Dr. Alex. Obregia” vor deschide, recent, Centrul de Prevenire a tentativelor de suicid la copii și adolescenți și linia telefonică de urgență pentru copiii și adolescenții cu comportament iminent autoagresiv.

Centrul va funcționa în incinta Spitalului Clinic de Psihiatrie „Prof. dr. Alex. Obregia”, iar la numărul de telefon 0800 08 01 00, vor răspunde medici psihiatri ce vor acorda asistență de specialitate. Afît linia, cît și centrul vor fi deschise de luni pînă vineri, între 8.30-16.30. Acesta este al doilea centru de acest fel, primul fiind înființat la Iași.

Moldova s-a situat pe locul 36 printre 136 de țări în ratingul egalității gender-2009

În ratingul pregătit anual de World Economic Forum (WEF) Moldova la egalitatea posibilităților economice ale bărbaților și femeilor (femeile în Moldova la acest indice sînt pe locul 26 în lume), participarea femeilor la politică, accesul la studii (locul 63) și alți indici s-a situat pe locul 36 printre 134 de țări.

Pe primul loc în lume este Islanda, pe ultimul Yemen, iar în spațiul postsovietic cei mai buni indici în rating îi are Letonia – locul 14, cei mai insatisfăcători – Armenia, aflată pe locul 91.

În 2008, Republica Moldova în ratingul egalității gender, potrivit datelor WEF, s-a situat pe locul 20.

Moldova este codașă la respectarea drepturilor

Republica Moldova face parte din grupul țărilor codașe în ce privește respectarea și promovarea drepturilor omului. Mai mult de atît, R. Moldova ignoră exemplul țărilor care au progresat la acest capitol, cum ar fi Austria sau Cehia care își fac temele pentru acasă la acest capitol. Mai multe afirmații în acest sens au fost făcute joi, 5 noiembrie, în cadrul unei conferințe de presă, de către reprezentanți ai organizațiilor ce promovează drepturile omului.

Comitetul ONU pentru Drepturile Omului (ComDO) a examinat zilele trecute situația respectării drepturilor omului în R. Moldova în perioada 2003-2009 și a adoptat un șir de concluzii și recomandări în acest sens, a precizat Sergiu Ostaf, directorul Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CREDO).

Cele mai mari încălcări, potrivit ComDO, au fost înregistrate în ce privește condițiile de detenție, traficul de ființe umane, independența ramurii judiciare, libertatea religioasă, dar și utilizarea torturii sau discriminarea minorităților etnice, în special a romilor.

În acest context, un set de recomandări vor fi înaintate guvernației actuale, care urmează să asigure implementarea acestora în decurs de 5 ani. Potrivit raportului ComDO, cele mai multe recomandări se referă la legislația în domeniul justiției, în special în ce privește aplicarea torturii și condițiile de detenție.

Drepturile copilului în vizorul Procuraturii

Procuratura Generală a analizat starea respectării legislației cu privire la protecția drepturilor copilului.

Constituția Republicii Moldova consacră copilului un spațiu vast de drepturi civile, sociale, politice, economice, culturale, iar Legea cu privire la drepturile copilului stabilește că ocrotirea de către stat și societate a copilului, familiei constituie o preocupare politică de prim ordin.

Controalele efectuate de procurori au relevat frecvente încălcări ale dreptului copilului la muncă. Potrivit art. 11 din Legea cu privire la drepturile copilului nr. 338 din 15.12.1994, fiecare copil are dreptul la muncă independentă în conformitate cu posibilitățile lui de vîrstă, starea sănătății și pregătirea profesională, fiind remunerat în conformitate cu legislația muncii. Statul protejează copilul de exploatare economică și de executarea oricărei munci ce prezintă pericol pentru sănătatea lui ori servește drept piedică în procesul de instruire, sau prejudiciază dezvoltarea lui fizică, intelectuală, spirituală și socială.

Din aspectele sesizate și constatate în urma controalelor efectuate, procurorii au reținut că în exercitarea acestui drept există multiple deficiențe, inclusiv de ordin normativ.

Potrivit Concepției de dezvoltare a învățămîntului secundar profesional, acesta se efectuează în baza unor programe educaționale care includ componentele: generală, tehnico-profesională și practică.

Practica de producție, prevăzută pentru elevii din învățămîntul secundar profesional, se efectuează în baza

Regulamentului de organizare a practicii în producție și uceniciei elevilor din învățămîntul secundar profesional, aprobat prin Hotărîrea Colegiului Ministerului Educației nr.22 din 06 iunie 2000.

Conform pct.3.1 al Regulamentului menționat, în baza contractului privind practica în producție și ucenicia elevilor, conducătorul unității economice emite ordin cu privire la angajarea elevilor la practica în producție și este obligat, potrivit pct.3.3 al aceluiași act normativ, să remunereze, în ordinea stabilită, toate lucrările efectuate de elevi, conform serviciilor de producție. Astfel, pentru toate lucrările îndeplinite de elevi în perioada practicii de producție și ucenicie, unitatea economică calculează salariul și efectuează plata muncii conform salariului tarifar al angajatului pe o unitate de timp, pentru volumul de lucru efectuat, inclusiv cu toate retribuțiile prevăzute de legislația muncii. În baza pct.4.3 din Regulament, sumele calculate elevilor pentru lucrările îndeplinite se transferă de către unitatea economică pe contul școlii, care ulterior achită salariul elevilor.

La 28.11.2003, prin ordinul ministrului Educației, nr.556 a fost aprobat Regulamentul-tip de organizare și funcționare a școlii profesionale, în baza căruia instituția de învățămînt reține 50% din salariul obținut de elevii antrenați în practica de producție.

Astfel, Regulamentul-tip de organizare și funcționare a școlii profesionale stabilește că practica în producție, prevăzută pentru elevii din învățămîntul secundar profesional, se efectuează în baza Regulamentului de organiza-

re a practicii în producție și uceniciei elevilor din învățămîntul secundar profesional. Pentru munca prestată în perioada practicii în producție, elevii sînt remunerați conform legislației în vigoare, salariile lor constituind 50 la sută, iar copiilor orfani li se oferă 100% din mijloacele financiare obținute de ei în perioada practicii în producție în întreprinderile de stat sau individuale, uzine, fabrici, persoanelor particulare, în alte organizații.

Prevederile pct.2.15 din Regulamentul invocat sînt ilegale și contravin legislației care reglementează raporturile juridice de muncă, mai mult ca atît, se încalcă art.16 din Constituție și art.11 din Legea nr.338 din 15.12.1994, care garantează dreptul la muncă și protecție socială a copilului.

În conformitate cu alin. (1) și alin.(3) art.11 din Legea cu privire la drepturile copilului, copilul are dreptul la muncă independentă în conformitate cu posibilitățile lui de vîrstă, starea sănătății și pregătirea profesională, fiind remunerat în conformitate cu legislația muncii. Statul protejează copilul de exploatare economică și de executarea oricărei munci ce prezintă pericol pentru sănătatea lui ori servește drept piedică în procesul de instruire, sau prejudiciază dezvoltarea lui fizică, intelectuală, spirituală și socială.

Totodată, art.43 din Constituție prevede că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

Conform alin.(2) art.128

și art.129 din Codul muncii, la stabilirea și achitarea salariului nu se admite nici o discriminare pe criterii de sex, vîrstă, handicap, origine socială, situație familială, apartenență la o etnie, rasă sau naționalitate, opțiuni politice sau convingeri religioase, apartenență sau activitate sindicală. Garanțiile de stat în domeniul salarizării cuprind salariul minim stabilit de stat, tarifele de stat de salarizare în sectorul bugetar, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, precum și adaosurile și sporurile cu caracter de compensare, garantate de stat și reglementate de legislație.

Potrivit art.147 din Codul muncii, se interzice limitarea salariatului în dispunerea liberă de mijloacele cîștigate, iar reținerile pot fi făcute doar de angajator în condițiile expres prevăzute la art.148 alin. (2) Codul muncii.

În contextul expus, prevederile Regulamentului-tip de organizare și funcționare a școlii profesionale, aprobat prin ordinul ministrului Educației din 28.11.2003, contravin legislației în vigoare, motiv pentru care urmează a fi excluse.

În această ordine de idei, Ministerului Educației, autoritate centrală care promovează și implementează politica statului în domeniu, îi revine obligația de a întreprinde măsurile adecvate în vederea asigurării respectării și protecției drepturilor copilului.

Prin urmare, Procuratura Generală a sesizat Ministerul Educației prin care a solicitat întreprinderea măsurilor de rigoare în vederea lichidării încălcărilor legislației ce vizează protecția drepturilor copilului și informarea asupra soluțiilor adoptate.

Amnesty International Moldova la Procuratura Generală

Astăzi, în incinta Procuraturii Generale, dl Valeriu Zubco, Procurorul General,

a avut o întrevedere cu delegația Amnesty International Moldova (AIM), din componența căreia au făcut parte: dl Victor Suruceanu – director executiv AIM; dna Lela Metreveli – adjunctul directorului executiv AIM;

dl Veaceslav Țurcanu – avocat.

Agenda discuțiilor a acoperit tematica implementării prevederilor legislației naționale armonizate cu cea comunitară în domeniul protecției drepturilor și libertăților omului. În acest context, părțile au subliniat necesitatea instruirii procurorilor de către experții

internaționali în domeniu, cu precădere sub aspectul combaterii fenomenului torturii.

Concomitent, pentru a confirma dorința de a menține și dezvolta cooperarea în baza principiilor justiției și supremației legii, participanții au examinat posibilitatea semnării unui acord de colaborare dintre Procuratura Ge-

nerală și Amnesty International Moldova, care va fi realizat printr-un plan de acțiuni concrete și va stabili modul de conlucrare pe viitor.

Participanții la întrevedere au pledat pentru întreținerea unui dialog permanent și susținut în vederea protejării drepturilor și intereselor cetățenilor.

Viorel Chetraru este noul director al CCCEC

Relansarea economică este o prioritate a actualei guvernări. De aceea, în calitate de director al CCCEC, îmi propun să contribuie la crearea unui mediu prietenos pentru tot ce înseamnă activitate de antreprenoriat și investițională, a spus noul director al Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupții, Viorel Chetraru, numit în ședința de miercuri, 4 noiembrie, a guvernului în această funcție.

Chetraru a spus că activitatea CCCEC va fi restructurată, aceasta nu trebuie să fie una represivă, fapt confirmat și de nenumăratele interpellări critice la adresa Centrului parvenite de la agenții economice și societatea civilă. El a relevat că va activa energetic, chiar agresiv în elucidarea cazurilor de corupție a funcționarilor publici, precum și în identificarea mecanismelor care conduc la cazuri de corupție.

Întrebat dacă va demite pe unii funcționari ai Centrului, el a spus că, probabil, da, dar nu a precizat pe cine, subliniind că va promova oameni cu vederi noi, oameni competenți și bun profesioniști.

Chetraru a menționat că nu a fost niciodată membru de partid. „Sînt polițist de carieră și prefer să mă ocup de munca mea care îmi solicită, de fapt, tot timpul”, a mai adăugat el.

Viorel Chetraru a absolvit în 1996 Academia Alexandru Ioan Cuza din București a MAI al României. Din 2001 și-a continuat activitatea în cadrul comisariatului de poliție Centru în funcție de inspector, inspector superior, inspector principal, șef de serviciu în poliția economică. Din 2003, cînd a fost creat CCCEC, a fost numit în funcție de șef al direcției de investigații operative și șef adjunct al direcției teritoriale Chișinău a CCCEC, ulterior, șef de direcție inspectări și supravegheri a CCCEC. După aceasta a fost încadrat prin transfer în MAI, unde a activat pînă în prezent în calitate de șef al direcției delictelor transfrontaliere, apoi al direcției inspectări și supravegheri. Concomitent, a continuat să studieze, a făcut masteratul la Academia de poliție „Ștefan cel Mare” și la Academia de Administrare Publică de pe lîngă președintele R. Moldova.

Corupția – pe locul 5 în lista preocupărilor majore ale populației

Corupția rămâne a fi unul dintre cele mai grave pericole ce amenință dezvoltarea democrației în Republica Moldova, chiar și după implementarea Planului de Acțiuni UE-RM. Aceasta este una din concluziile enunțate de Asociația pentru Democrație Participativă ADEPT în cadrul studiului „Eficiența politicilor și acțiunilor anticorupție în contextul Planului de Acțiuni UE-RM” (PAUEM). Cu toate că au fost obținute progrese la unele capitole în lupta anticorupție, țara noastră înregistrase deja rezultate similare, în unele cazuri chiar mai bune, înainte de semnarea PAUEM.

Potrivit unui sondaj al BOP, prezentat în studiu, corupția ocupă locul 5 pe lista îngrijorărilor majore ale populației, după problema prețurilor, a sărăciei, a viitorului copiilor și a șomajului. Întrebați dacă sînt mulțumiți de eforturile de combatere a corupției întreprinse de conducerea țării în perioada 2005-2008, respondenții indică o rată a satisfacției cu valori cuprinse între 6% și 17%. Decalajul se datorează faptului că în perioadele preelectorale tendința de mediatizare a reținerilor în flagrant și prezentare a bănușilor la interogatoriu pe cazuri de corupție crește considerabil.

Cristina Cojocaru, coordonatoarea studiului, susține că, de cele mai multe ori, actul de corupție reprezintă o crimă perfectă. Ea mai precizează că, atîta timp cît avantajele tranzacției din cadrul actului de corupție satisfac ambele părți, infracțiunea concretă rămîne aproape insesizabilă pentru organele de drept. O altă concluzie a

studiului este că, în perioada implementării PAUEM, numărul de infracțiuni de corupție înregistrate a crescut brusc, ceea ce nu a semnalizat și o îmbunătățire a situației în acest domeniu. Dimpotrivă, numărul de condamnări din infracți-

privată de libertate, iar un număr mare de condamnați continuă să-și ocupe funcția sau să-și exercite activitatea anterioară. Autorii lucrării constată că avîntul luat în 2005 de către organele de drept la înregistrarea infracțiunilor de corupție a generat un declin al eficienței reale de combatere a acestui flagel. Totuși studiul nu se rezumă doar la învinuiri și replici aduse statului, ci enumeră și progresele obținute pe parcursul implementării PAUEM. Astfel, în perioada 2005-2008, au loc principalele realizări normative în domeniul anticorupție, datorate, în mare parte, punerii în aplicare a Strategiei Naționale Anticorupție și a Planului de acțiuni. O deosebită intensificare a eforturilor depuse în acest sens se observă în anul 2008, cînd Parlamentul a adoptat un șir de legi-cheie printre care cele privind:

conflictul de interese, prevenirea și combaterea corupției, transparența în procesul decizional ș.a., iar Guvernul a aprobat importante acte normative, cum ar fi: Metodologia de evaluare a riscurilor de corupție în instituțiile publice și Regulamentul privind mecanismul de semna-

lare și monitorizare a nivelului de corupție în autoritățile publice. Totodată, graba legislativă și normativă cu care s-au produs aceste reglementări a determinat sacrificarea calității în favoarea cantității.

Rezultate pozitive au fost obținute și datorită susținerii din partea organizațiilor internaționale, care au contribuit, inclusiv financiar, la desfășurarea principalelor programe anticorupție: Planul Preliminar de Țară (24,7 mln \$) și Proiectul comun al Comisiei Europene și al Consiliului Europei împotriva corupției, spălării banilor și finanțării terorismului în RM (3,5mln €). Studiul atestă și unele acțiuni ale Parlamentului, Guvernului și Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Coprupției (CCCEC) întru intensificarea și eficientizarea colaborării cu societatea civilă. În acest sens, CCCEC s-a dovedit a fi cel mai deschis către populație, desfășurînd și cele mai numeroase activități de cooperare cu societatea civilă. Comisia Europeană a menționat progresele înregistrate de statul nostru în lupta contra corupției, însă a formulat și un set de recomandări ce țin de asigurarea independenței reale a CCCEC și a Procuraturii anticorupție, de crearea Comisiei Principale de Etică, de îmbunătățirea mecanismelor de implementare a legilor etc.

Acest studiu a fost realizat în cadrul proiectului „Relațiile Moldova-UE- Îmbunătățirea Informării și Dezbaterei Publice asupra Principalelor Evoluții”, implementat de ADEPT și finanțat de Fundația Soros-Moldova.

Lilia STRÎMBANU,
Facultatea „Jurnalism și Științe
ale Comunicării”, USM

Filat la Centrul anticorupție

Prim-ministrul Vlad Filat a participat recent la sedința Colegiului Centrului pentru Combaterea Infracțiunilor Economice și Corupției. Premierul le-a cerut ofițerilor anticorupție să nu mai admită ingerința politicii în activitatea lor și să lichideze schemele criminale din societate, despre care știe toată lumea.

„Nu este un secret pentru dvs. și pentru nimeni că imaginea acestei instituții în societate este una foarte negativă. Scopul acestui Centru de a lupta cu corupția și crima organizată a fost distorsionat, iar întregul potențial al instituției a fost îndreptat spre realizarea unor interese înguste le-a spus premierul ofițerilor.

Vlad Filat s-a arătat convins că angajații centrului știu bine despre ce este vorba și s-a arătat nedumerit de ce pînă acum instituția nu a întreprins nimic pentru a lichida aceste scheme ilegale.

„Știți foarte bine că toate activitățile au fost monopolizate, nu doar importurile de carne și pește, iar 2-3 persoane stau în vîrfurile acestor piramizi. Nu am văzut însă nicio poziție a centrului și soluții ca aceste scheme criminale să fie distruse”, a precizat prim-ministrul.

Filat și-a exprimat speranța că, de acum încolo, colaboratorii centrului își vor face mai responsabil treaba.

„Cei care nu se vor conforma legii și nu vor demonstra performanțe vor trebui, stimați prieteni, domnilor ofițeri, să-și găsească un alt gen de activitate”, le-a spus premierul liberal-democrat.

„Mesajul prim-ministrului a fost primit bine și avem de unde trage concluzii. Niciodată nu am spus că sîntem ideali. Din păcate, corupția cum a fost la un nivel înalt, așa și rămîne, în pofida tuturor străduințelor noastre. Rămîne să tragem concluzii și să lucrăm mai departe”, a declarat jurnaliștilor unul din reprezentanții CCCIEC.

Primul studiu privind activitatea Curții de Conturi

La 2 noiembrie a fost lansat studiul privind executarea hotărîrilor Curții de Conturi și integritatea auditorilor acesteia. Prezentarea a cuprins rezultatele monitorizării a 3 hotărîri ale Curții de Conturi (CC), precum și un Sondaj al reprezentanților instituțiilor publice din municipiul Chișinău cu privire la calitatea controlului intern și extern și integritatea auditorilor CC.

Efim Obreja, expert Transparency International-Moldova, a comunicat că, deși instituțiile publice au întreprins un șir de măsuri în vederea înlăturării neregulilor depistate de CC, în majoritatea instituțiilor vizate hotărîrile acesteia au fost executate parțial. El a mai precizat că, în pofida multiplelor încălcări depistate, doar un singur angajat a fost sancționat disciplinar și nici unul administrativ sau penal.

Sondajul de opinie al reprezentanților instituțiilor publice a relevat că: 84% dintre aceștia apreciază drept amabilă și respectuoasă atitudinea auditorilor față de angajații entității supuse controlului; 64% – evaluează înalt nivelul de profesionalism al auditorilor, iar 52% – apreciază înalt obiectivitatea constatărilor și concluziilor acestora, 72% afirmă că au multă încredere în corectitudinea funcționării CC, iar 24% – chiar deplină încredere și 84% din respondenți declară că nu cunosc cazuri de utilizare de către auditori a funcției în scopuri personale.

În același timp sondajul relevă și unele neajunsuri, probleme sau rezerve în activitatea

curții. Astfel, 76% din respondenți afirmă că rezultatele examinării hotărîrilor CC nu au fost date publicității, 28% – consideră că funcționarii CC asigură doar parțial confidențialitatea informațiilor obținute în cadrul verificărilor, 20% – că acțiunile și deciziile CC pot fi influențate de către politicieni, demnitari sau persoane apropiate, iar 8% susțin că cunosc cazuri de utilizare de către auditori a funcției în scopuri proprii. Alte 8% declară că s-au confruntat cu cazuri de corupție sau conflict de interese în relațiile cu colaboratorii CC. Totodată, Efim Obreja a ținut să menționeze că unii angajați ai instituțiilor publice s-au plîns că sînt prea des supuși controlului din partea CC, în timp ce alte instituții sînt vizitate de către auditorii acesteia mult mai rar.

În final au fost formulate obiecțiile respondenților și doleanțele acestora privind îmbunătățirea activității de audit a Curții de Conturi.

Printre propuneri se numără: efectuarea de către CC a unui control la Ministerul Finanțelor pentru a verifica legalitatea distribuirii mijloacelor către instituțiile publice; stabilirea periodicității optime a auditului precum și a duratei acestuia; utilizarea metodei „rotației” cadrelor în activitatea CC; neadmiterea controalelor repetate; substituirea parțială a controlului extern cu cel intern ș. a.

Natalia Trofim, controlor al CC, consideră că în unele cazuri respondenții au dat răspunsuri neadecvate din lipsă de cunoștințe în domeniile respective sau ca răzbunare pe

auditori, atunci cînd aceștia au depistat încălcări grave în instituțiile supuse controlului. Totuși ea a recunoscut că CC mai are mult

uneori prezintă chiar documente false, ceea ce poate cauza tergiversarea procesului. În acest context ea a mai specificat că instituțiile pu-

blice trebuie să contribuie și ele la îmbunătățirea comunicării cu CC, deoarece o relație constructivă este primul pas spre îmbunătățirea managementului finanțelor publice.

Ala Popescu, președintele CC, a ținut să precizeze că legislația RM nu conține un

de lucrat la capitolul ce ține de informarea publicului referitor la executarea hotărîrilor curții de către entitățile auditate și a menționat că ridicarea nivelului de profesionalism al auditorilor este o preocupare permanentă a conducerii CC.

De asemenea, Valentina Madan, controlor CC, a remarcat că instituțiile supuse auditului sînt adesea reticente față de angajații CC și nu oferă integral informația solicitată, iar

articol privind responsabilitatea managerului pentru gestionarea bugetului deținut, ceea ce scade din autoritatea CC și eficiența ei în asigurarea supremației legii.

Studiul a fost efectuat de către asociația obștească „Transparency International-Moldova” și constituie prima cercetare de acest gen în activitatea de 15 ani a Curții de Conturi.

Lilia STRÎMBANU

Interdicția judecătorilor, avocaților, notarilor, procurorilor și executorilor judecătorești de a dobîndi drepturi litigioase

Vladimir PALAMARCIUC,
student anul 3 USM, membru al UJM

Reglementarea juridică a statutului diferitor funcționari publici, care sînt fie în serviciul public, fie deținînd funcții de răspundere sau înalte funcții de răspundere, întotdeauna determină existența unor incompatibilități și interdicții. Incompatibilitatea presupune imposibilitatea desfășurării unei activități sau deținerii unei alte funcții retribuite, în cele mai dese cazuri cu excepția celei didactice și științifice, decît cea existentă la un moment dat. Interdicțiile presupun o restricționare a capacității persoanei de a efectua o anumită acțiune sau inacțiune.

Codul civil al Republicii Moldova stabilește, în art. 801, interdicția de a dobîndi drepturi litigioase. Astfel, articolul nominalizat stipulează „Judecătorii, avocații, notarii, procurorii și executorii judecătorești nu pot dobîndi drepturi litigioase sub sancțiunea nulității absolute”.

Înainte de a trece la analiza juridică a acestei prevederi legale, vom evidenția esența și natura juridică a fiecărei funcții și profesii menționate în articolul respectiv.

Astfel, judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Au calitatea de magistrat și fac parte din corpul magistraților judecătorii de la toate instanțele de judecată din țară și de la instanțele de judecată internaționale, inclusiv judecătorii de instrucție și

judecătorii asistenți ai Curții Supreme de Justiție.

Avocatul este persoana care a obținut licență conform legii și care dispune de dreptul de a participa la urmărirea penală și la dezbateri judiciare, de a se pronunța și de a acționa în numele clienților săi și/sau de a-și reprezenta și consulta clienții în domeniul dreptului.

Notarul este persoana autorizată de stat să presteze în numele acestuia servicii publice prin desfășurarea activității notariale în baza licenței eliberate de Ministerul Justiției, în condițiile legii.

Procurorul este persoana cu funcție de răspundere prin al cărei intermediu procuratura își exercită atribuțiile. Totodată, procuratura este o instituție autonomă în cadrul autorității judecătorești, care, în limitele atribuțiilor și competenței, apără interesele generale ale societății, ordinea de drept, drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanțele de judecată, în condițiile legii.

Executorul judecătoresc are statut de funcționar public și se află sub incidența Legii serviciului public.

Prevederi normative în ceea ce privește stabilirea unor interdicții la dobîndirea de drepturi litigioase regăsim și în legislația altor state. Astfel, Codul civil al României din 1964 prevede în art. 1309 că „Judecătorii și supleanții (grad judecătoresc desființat prin Decretul nr.132/ din 2.04.1949 pentru organizarea judecătorească), membrii ministerului public și avocații nu pot face cesionări de drepturi litigioase care sînt de competența tribunalului județean în a cărui rază teritorială își exercită funcțiunile lor, sub pedeapsa de nulitate, speze și daune-interese”.

Este de subliniat faptul că legislația românească, în comparație cu cea a RM, stabilește limite teritoriale de restricție a procurării drepturilor litigioase. Astfel, judecătorii, procurarii și avocații nu pot cumpăra drepturi litigioase care sînt de competența curții de apel în a căror circumscripție își

exercită profesia sau funcția. Iar procurorii de la Parchetul General de pe lîngă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție nu pot cumpăra drepturi litigioase indiferent de locul în care s-ar judeca procesul respectiv pe teritoriul României.

Prin urmare, în Republica Moldova, din păcate, nu există o limită teritorială, ceea ce ar însemna, spre exemplu, că un notar ce activează în zona sudică nu poate să dobîndească un drept litigios contractat în zona nordică a țării.

Altă interdicție în legislația românească de ordin material-juridic, caracteristică oricărui subiect al relațiilor civile, este prevăzută în art. 15 alin.(1) din Legea nr. 54/1998, stipulează că sînt interzise înstrăinările, sub orice formă, a terenurilor cu privire la titlul cărora există litigii la instanțele de judecată, pe tot timpul soluționării acestor litigii. Sancțiunea încălcării acestei dispoziții legale este nulitatea absolută a contractului, nulitate ce urmează să fie constatată de instanța de judecată, la cererea oricărei persoane interesate și a procurorului.

Tot astfel, potrivit art. 44 din Ordonanța de urgență a Guvernului României nr.40/1999, sînt interzise sub sancțiunea nulității absolute înstrăinarea sub orice formă [...] a bunurilor imobile – terenuri și construcții cu destinații de locuință – care fac obiectul unei încunoștințări scrise, notificări sau cereri în constatarea sau realizarea dreptului de proprietate din partea persoanelor fizice sau juridice deposedate de aceste bunuri. De exemplu, dacă proprietarul unui imobil naționalizat își revendică în justiție bunul preluat de stat, contractul de vânzare-cumpărare încheiat între organul ce reprezintă statul și chiriaș este lovit de nulitate absolută. Deci și în acest caz vânzarea de drepturi litigioase este prohibită.

În aceeași ordine de idei art. 1783 al Codului civil din Québec interzice pentru judecători, avocați, notari, procurori dobîndirea drepturilor liti-

gioase numai prin vânzare-cumpărare (Les juges, avocats, notaires et officiers de justice ne peuvent se porter acquéreurs de droits litigieux, sous peine de nullité absolue de la vente). În Codul civil al RM nu există nici o limitare a actelor juridice, astfel, categoriile profesionale vizate nu vor putea dobîndi drepturi litigioase sub nici o formă (acte juridice oneroase sau gratuite, încheiate între vii sau *mortis causa*) sub sancțiunea nulității absolute.

Considerăm că norma dată din Codul civil al RM limitează neîntemeiat drepturile subiective civile ale categoriilor profesionale vizate. Totodată, este discutabilă utilitatea practică a acestei prevederi.

Teoretic, Codul civil instituie o prezumție generală de „corupție sau coruptibilitate” a tuturor celor care exercită funcții ce țin de sfera juridică, iar prin art. 801 soluționează această problemă prin interdicția de a dobîndi drepturi litigioase sub sancțiunea nulității absolute.

După cîte am observat, interdicția de dobîndire a drepturilor litigioase se referă la orice act juridic prin intermediul căruia este posibilă această operațiune juridică, mai mult, reieșind din modalitatea în care este formulată prevederea legală – persoanele care dețin funcțiile respective nu vor putea dobîndi drepturi litigioase nici prin efectul legii. Aș dori să evidențiez problematica care ar apărea în cazul calității de coproprietar al unei persoane din profesiile menționate. Deci apare dificultatea de valorificare a dreptului de preemțiune reglementat de art. 352, 793-797 CC. Aplicînd prevederile art. 801 CC în calitate de normă specială față de cele privind dreptul de preemțiune, în cazul existenței unui drept litigios asupra cotei-părți din proprietatea comună – proprietarul care dorește să-și vîndă cota-parte poate să nu respecte dreptul preferențial al unui judecător, avocat, notar, procuror sau executor judecătoresc, deoarece dobîndirea de către aceste persoane a cotei-părți care este în litigiu în orice

caz va avea drept rezultat nulitatea absolută a contractului. Aceeași situație ar fi și în cazul moștenirii – cel ce deține funcția menționată mai sus nu ar putea să dobîndească un drept litigios pe calea succesiunii atît legale, cît și testamentare.

Considerăm că pentru a evita unele situații speculative, precum și problematici de ordin practic în aplicarea legislației, ar fi necesară excluderea acestei interdicții din prevederile Codului civil, deoarece pentru a nu admite un abuz de serviciu, factorul de coruptibilitate sau influențe ilegale din partea judecătorilor, avocaților, notarilor, procurorilor sau executorilor judecătorești există alte mecanisme juridice care determină comportamentul și deontologia acestor profesii.

Cu titlu de exemplu, pot fi menționate instituția recuzării judecătorului și executorului judecătoresc (art. 50, 51 Cod de procedură civilă), totodată în acest context urmează să subliniem că judecătorii sînt independenți și imparțiali în exercitarea atribuțiilor lor, și prin urmare un avocat, notar sau procuror nu va putea influența desfășurarea corectă a justiției decît prin încălcarea legislației, fiind posibilă răspunderea penală, administrativă, disciplinară și patrimonială pentru acțiunile ilegale ale acestora.

În concluzie, consider că interdicțiile stabilite de Codul civil al RM cu privire la posibilitatea dobîndirii drepturilor litigioase de către judecători, avocați, notari, procurori și executori judecătorești sînt neîntemeiate și inecheitabile. Prevederea legală, în modul în care este formulată, conține o restricție multiaspectuală, care denaturează esența instituției de vânzare-cumpărare a drepturilor litigioase. Prin urmare, ar fi mult mai just, fie de a stabili anumite limite (de ordin teritorial și material-juridic) de acțiune a acestei stipulațiuni normative, fie de a o exclude din cadrul legal pentru a menține echitatea în relațiile civile.

Afacerile agricole, care îmbină profitul economic cu acțiunile în beneficiul comunității, nu lasă loc pentru muncile grele ale copilului

„Copilăria și adolescența sînt perioade din viața omului în care copilul se dezvoltă”. Aceasta este o afirmație comună a antreprenorilor agricoli din Edineț, Ocnița, Briceni și Dondușeni, care s-au întîlnit cu Echipa Federației Naționale a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară (FNPAIA), ce monitorizează modul de aplicare a Codului de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copilului.

Vizita echipei de monitorizare în regiunea de nord a țării a relevat practici și atitudini care se înscriu în litera și spiritul Codului de conduită, adoptat de FNPAIA în decembrie 2007. „E clar că trebuie să respectăm legislația cu privire la munca minorilor, dar și la munca tuturor celorlalți oameni”, este de părere Mihai Lupu, directorul întreprinderii „Colicăuțanu” SRL, din satul Colicăuți, Briceni. „Este nevoie ca patronii să aibă o atitudine normală față de angajați, să le creeze condiții bune de muncă și remunerare, astfel familiile nu vor fi obligate să plece peste hotare, iar copiii să muncească pentru a cîștiga o bucată de pîine”.

În timpul discuțiilor cu Echipa FNPAIA, Constantin Cojocaru, conducătorul întreprinderii „Agro-Baraboi” SRL din Baraboi, Dondușeni, a remarcat că „nu este nici un secret că acei copii care învață mult și, în timpul liber, muncesc după puterile lor, ajung de parte”, evidențiind necesitatea educației prin

muncă, educație care „nu trebuie încurcată cu exploatarea prin muncă”.

Mesajul Federației Naționale a Patronatului din Agricultură și Industria Alimentară: „Locul copilului este în școală, iar munca lui e cartea” este promovat de patronii agricoli prin acțiuni concrete și prin angajamentul lor de a nu angaja minori în condiții ce contravin prevederilor legislației muncii și confirmate de responsabilitatea lor socială. FNPAIA încurajează patronii să urmeze bunele practici ale patronilor-membri care reușesc să îmbine businessul cu responsabilitatea socială și să nu admită exploatarea copiilor prin muncă.

Echipa de monitorizare a întîlnit patroni agricoli, care știu cum să conducă afaceri care aduc profit și respect. Unul dintre aceste exemple a fost documentat de Echipa FNPAIA în satul Bîrlădeni, Ocnița, la firma agricolă „Plaiul Bîrlădean”, condusă de Tatiana Pavliuc (în imagine). Standardul pe care „Plaiul Bîrlădean” l-a obținut printre primele întreprinderi

agricole din țară, GLOBAL G.A.P., certifică faptul că afacerea cu mere a Tatiane Pavliuc garantează siguranța alimentară, bunăstarea angajaților și protecția mediului.

„Nu-i corect ca oamenii să plece la muncă peste hotare, iar copiii să lucreze la munci grele. Este normal ca părinții să cîștige salarii bune aici, să-și poată construi case și copiii să meargă la școală, să se dezvolte, să facă studii mai departe și să revină, pentru a aplica tehnologiile noi în agricultură”.

afirmă Tatiana Pavliuc, care știe ce înseamnă munca, de vreme ce este cavalerul ordinului „Gloria Muncii”. „Dacă un copil vrea să muncească, noi, ca angajatori, trebuie să ne uităm în lege, în Codul de conduită pentru patroni și

să facem cum este scris acolo”, spune directorul de la „Plaiul Bîrlădean”.

Echipa FNPAIA de monitorizare a finalizat această rundă de vizite cu o întîlnire în satul Stolniceni, Edineț, la întreprinderea „Vilora VS” SRL, condusă de Victor Bajureanu.

În 2008 și 2009, Echipa de monitorizare a FNPAIA a efectuat mai multe vizite pentru a urmări modul în care este respectat Codul de conduită pentru patroni privind eliminarea celor mai grave forme ale muncii copilului în agricultură și industria alimentară. Aceste vizite au debutat în 2008 la Orhei, Hîncești, Florești, Bălți și Ștefan Vodă și au continuat în 2009 la Soroca, Căușeni, Cahul, Edineț, Ocnița, Briceni și Dondușeni.

FNPAIA promovează, începînd cu anul 2005, proiectul „Combaterea muncii copiilor în sectorul agricol al Moldovei”, realizat cu sprijinul Biroului Organizației Internaționale a Muncii pentru Activități cu Organizațiile Patronale (ILO-ACT/EMP) și implementat cu susținerea Guvernului Norvegiei. Proiectul are drept scop sensibilizarea comunității patronilor privind problema muncii copiilor, crearea unei atitudini de intoleranță față de cele mai grave forme ale muncii copiilor, încurajarea patronilor să angajeze minori numai în conformitate cu prevederile legii.

Gripa pandemică face ravagii în R. Moldova

Pînă la această oră în R. Moldova au fost confirmate **63** de cazuri de gripă de tip nou A(H1N1), din totalul de 178 de cazuri suspecte înregistrate. Ultimele 10 cazuri au fost confirmate pe data de 3 noiembrie, la pacienți care au fost în contact cu bolnavi de gripă (9 persoane) și o persoană sosită de peste hotare (persoana decedată la Drochia). Cinci dintre pacienți sînt copii cu vîrsta de la 14 pînă la 18 ani. Cei 9 bolnavi de gripa de tip nou au fost internați la Spitalul clinic de boli infecțioase „Toma Ciorba”, unde primesc asistența medicală necesară, iar persoanele care au fost în contact cu bolnavii se află sub supraveghere medicală. Acestea sînt datele unui raport al Ministerului Sănătății.

Ministrul Sănătății, Vladimir Hotineanu, a anunțat că Republica Moldova va primi cîteva zeci de mii de doze de vaccin contra gripei pandemice, vaccin elaborat de către Institutul Cantacuzino de la București. Astfel, campania de vaccinare ar putea începe în Republica Moldova, ca și în România, pe 26 noiembrie.

Ministrul a precizat că a ajuns la o astfel de înțelegere cu colegii din România, în cadrul unei convorbiri telefonice.

Pe lîngă aceasta, țara noastră va recepționa pînă la finele lui decembrie, din diferite surse, 600 de mii de doze de vaccin, dintre care 400 de mii vor fi oferite gratis de către Organizația Mondială a Sănătății.

Potrivit viceministrului Sănă-

tății, Oleg Lozan, această cantitate este mai mult decît suficientă pentru imunizarea grupelor de risc.

Printre primii vor fi vaccinați femeile însărcinate, copiii din orfelinate și cei cu boli cronice, bătrîni

din aziluri, medicii, vameșii și grănicerii. Deocamdată, nu se știe dacă vaccinul va fi disponibil în vînzare și pentru restul populației.

Între timp, Ministerul Sănătății a decis să sporească măsurile de profilaxie, în legătură cu situația alarmantă din țările vecine.

Șefii de spitale din toată țara au fost convocați la o ședință, unde li s-a adus la cunoștință un nou ordin al ministerului și Protocolul de

diag-nosticare a gripei de tip nou. Acesta din urmă descrie simptomele clare ale bolii și tratamentul care urmează a fi administrat bolnavilor.

Totodată, conducătorii spitale-

de epidemie, oficialii vorbind despre „cazuri sporadice”.

În Ucraina, au fost înregistrate 190 de mii de cazuri confirmate și 70 de decese, iar în România – 555 de bolnavi și niciun deces.

Elevii și studenții vor sta acasă

Elevii și studenții vor sta acasă încă o săptămînă. Mai mult, cabinetul de miniștri roagă părinții, care au posibilitate, să-și țină copilașii acasă și să nu-i ducă, o vreme, la grădiniță.

Decizia a fost adoptată de către Guvern. Vacanța, care urma să se încheie pe 8 noiembrie, a fost prelungită cu încă o săptămînă.

Șeful Spitalului de Boli Infecțioase „Toma Ciorba”, Victor Diatișin, a declarat că, la moment, în instituția pe care o conduce sînt internați 20 de copii.

Gripa pandemică în lume

Gripa nouă a creat o situație mai mult decît alarmantă și în Ucraina. Președintele Viktor Iușcenko a cerut Statelor Unite, Uniunii Europene, NATO și țărilor vecine cu Ucraina ajutoare de urgență împotriva epidemiei. 82 de ucraineni au murit, în ultima perioadă, din cauza gripei și infecțiilor respiratorii, dar nu se știe cîți au fost într-adevăr contaminați cu virusul A H₁N₁.

Președintele Iușcenko califică gripa H₁N₁ drept o „amenințare la adresa securității naționale”, care îl obligă să ceară ajutorul prietenilor

și partenerilor strategici ai Ucrainei. Oficial, în țară nu s-au înregistrat decît patru decese provocate de virusul H₁N₁, dar se crede că numărul real este mult mai mare. Slovacia, Polonia și alte țări au răspuns deja apelului și au trimis măști respiratorii și medicamente antivirale. Gripa nouă este și o temă a campaniei pentru alegerile prezidențiale în care candidează atît Iușcenko, cît și premierul Iulia Timoșenko. Amîndoi își dispută rolul principal în combaterea epidemiei.

În restul Europei, situația diferă de la o țară la alta. În Turcia s-a consemnat miercuri al patrulea deces provocat de gripa nouă. Bulgaria a cerut o suplimentare a dozelor de medicamente antivirale, în timp ce, potrivit sondajelor, majoritatea elvețienilor și francezilor refuză vaccinarea.

În Canada, în schimb, centrele de imunizare sînt luate cu asalt, mai ales că s-au anunțat alte două decese din cauza gripei H₁N₁. Autoritățile au lansat apeluri la calm, deoarece stocurile de vaccin încep să se epuizeze.

Situația este gravă și în Afganistan, unde toate școlile vor fi închise timp de trei săptămîni, pentru prevenirea extinderii epidemiei.

Potrivit ultimului bilanț al Organizației Mondiale a Sănătății, peste 5000 de oameni din toată lumea au murit din cauza infectării cu virusul gripei AH₁N₁.

S.C.

Afacere „stupefiantă” deturnată

Forțele de ordine de la Chișinău au prevenit și stopat o tentativă de „aprovizionare” a țării noastre cu heroină. Pe mîna ofițerilor de poliție au nimerit trei cetățeni bulgari, care intenționau să stabilească relații cu cetățeni ai Republicii Moldova în scopul introducerii în țara noastră a drogurilor în proporții mari. În schimbul heroinei, moldovenii urmau să plătească prin racolarea fetelor din Moldova în scopul traficării acestora în Bulgaria, la practicarea prostituției. O informație operativă, parvenită la adresa Direcției de Combatare a Crimei Organizate (DCCO) a Departamentului Serviciilor Operative (DSO) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (MAI) indica asupra faptului că un cetățean bulgar a venit în Moldova cu scopul de a stabili relații de „afacere” cu persoane autohtone, dispuse să găsească și să îndemne domnișoare pentru prestarea serviciilor sexuale peste hotare. În schimbul acestora, străinul urma să presteze partenerilor moldoveni substanțe narcotice sub formă de heroină și pastile ecstasy, cu ulterioara realizare a lor pe teritoriul Republicii Moldova.

Polițiști deghizați

Ca reacție la informația primită, inițiind acțiuni operative de investigație și în scopul prevenirii unei asemenea infracțiuni, forțele de ordine au infiltrat un polițist și trei polițiște cu scopul de a deturna afacerea criminală planificată de cele două părți. Polițiștii infiltrați i-au fixat o înfîlnire „oaspetelui” bulgar. După mai multe discuții purtate, interlocutorii au convenit că fetele, de asemenea „false” și care au fost prezentate de partea moldoveană, vor ajunge la muncă în Bulgaria doar după ce bulgarul își va onora promisiunea și va livra cantitatea de droguri necesară spre desfacere pe piața mafiotă din Chișinău. Respectiv, cetățeanul bulgar a fost reținut în flagrant delict, în momentul în care puneau spre comercializare 300 grame de heroină, în valoare de circa 225 mii de lei. După mai multe acțiuni de specialitate, oamenii legii au mai reținut doi bulgari, care mai aduceau altă partidă de droguri. Astfel, la finele lunii octombrie, la ieșirea din orașul Cahul, angajații DCCO DSO ai MAI au stopat un automobil de model „Ford Tranzit”, cu care se deplasau doi cetățeni bulgari, ambii în vîrstă de 42 de ani. După o percheziție de specialitate, în unitatea de transport au fost depistate 6 pachete cu suc a cîte doi litri fiecare. În interiorul acestora se aflau 11 pachetele de polietilenă, în care s-a dovedit a fi circa un kg de heroină. În prezent cei trei cetățeni sînt cercetați în cadrul unei cauze penale. În cazul în care cei vizați vor fi găsiți vinovați de „Circulație ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogelor lor” în scop de înstrăinare, aceștia riscă de la 7 pînă la 20 de ani de pușcărie. De asemenea, oamenii legii cercetează cazul în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor acestui caz și a persoanelor implicate, precum și acumularea probelor necesare în vederea inițierii altor cauze penale – pentru contrabandă și trafic de persoane.

Numai pe parcursul a 10 luni ale anului curent pe teritoriul țării au fost înregistrate 2015 ilegalități legate de droguri.

Laura DUMBRAVĂ

După ce a fost prostituată, trafica copii

O chișinăueancă în vîrstă de 28 de ani este suspectată de trafic de copii. Potrivit primelor investigații, matroana avea în „supunerea” sa minore, pe care le pune la dispoziția diferitor clienți în scopul întreținerii cu acestea a relațiilor sexuale contra plată. Tinerele minore au comunicat poliției că se vindeau cu 400 de lei pentru o oră. Polițiștii au inițiat un șir de acțiuni operative de investigație menite să „strice afacerea” suspectei și să o rețină.

Apartament închiriat pentru „afacere”

După ce au obținut informația și după ce au stabilit legăturile și locațiile unde matroana își câștiga venitul, oamenii legii au dat buzna într-un apartament din sectorul Buiucani al capitalei, unde au surprins-o pe una dintre minore, în vîrstă de 16 ani, într-un raport sexual cu un client. Cercetările polițienești au stabilit că „dama” a fost oferită solicitantului de proxenetă. Prețul unei asemenea solicitări era de circa 400 de lei. În scurt timp, la ieșirea din blocul cu pricina, a fost reținut „capul” afacerii – o tipă de 28 de ani, care își aștepta „subalterna” pentru a merge cu ea împreună acasă. Cele două locuiau împreună într-un apartament din sectorul Rîșcani al capitalei. Audiata de poliție, suspecta a mărturisit că practică prostituția de mai bine de 10 ani, după care a decis să-și „recalifice” genul de activitate, clienții fiind găsiți prin intermediul unui ziar de publicitate. „Eu mai mulți an m-am prostituat, iar pe urmă m-am gîndit să găsesc fete pentru care să găsesc și clienți. Prima fată pe care am găsit-o era maniuchiristă. În timp ce am fost la ea, i-am povestit și ea a spus că vrea și ea să se ocupe de asta doar ca să nu afle părinții”, a declarat suspecta.

A fugit de acasă și a găsit „refugiu”

Minora care a fost prinsă în flagrant de oamenii legii a mărturisit forțelor de ordine cum a ajuns pe mîna matroanei. Fata a spus că mai mult timp în urmă a fugit de acasă și a decis să venă în capitală. În parcul central din municipiul Chișinău de ea s-a apropiat o necunoscută, care i-a propus un loc de muncă bine plătit și un loc de trai. Minora nu a conștientizat gravitatea situației și și-a dat acordul. Întrebată de oamenii legii de cît timp practică prostituția, minora a considerat că „ea nu se ocupă de asta” ci deocamdată „încearcă”.

De menționat că, potrivit informațiilor polițienești,

traficanta, care nu este la prima abatere de acest gen, mai deține „monopolul” asupra a încă două tinere, acestea urmînd a fi stabilite de poliție. În acest caz a fost inițiată o cauză penală în baza articolului „Trafic de copii”. Suspecta a fost reținută pe un termen de 25 de zile, iar dacă vinovăția acesteia va fi demonstrată, ea riscă să facă de la 10 la 15 ani de închisoare.

Atenție, părinți !!!

În baza acestui caz, poliția întreprinde toate măsurile necesare pentru a stabili și alte eventuale cazuri de abuz asupra minorilor. În scopul omiterii unor asemenea fărădelegi, poliția se adresează tuturor părinților să acorde o atenție sporită ocupațiilor copiilor lor, să le verifice cu strictețe cercul de prieteni și alte persoane cu care comunică și își petrec timpul liber și să desfășoare cu regularitate dialoguri de sinceritate cu copiii lor. Traficul de ființe umane este considerat ca una dintre cele mai stringente probleme ale societății. Victimele traficului de persoane îndură încălcări severe și multiple ale drepturilor omului. Traficul de persoane încalcă principiile fundamentale ale drepturilor omului cum sînt demnitatea umană, libertatea personală, libertatea de mișcare, dreptul la viață privată, autodeterminarea și interzicerea sclaviei și a practicilor ce țin de acestea.

L. D.

• La solicitarea cititorilor

Aspecte generale cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie

Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie stabilește bazele juridice și organizatorice ale activității de prevenire și de combatere a violenței în familie, autoritățile și instituțiile abilitate cu funcții de prevenire și de combatere a violenței în familie, mecanismul de sesizare și soluționare a cazurilor de violență. Conform prevederilor legii menționate, subiecți ai violenței în familie sînt: agresorul și victima cetățeni ai Republicii Moldo-

viața și sănătatea unei potențiale victime trebuie să comunice acest fapt autorităților abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie. Autoritățile abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie sînt obligate să reacționeze prompt la orice sesizare. Cazurile de violență în familie pot fi supuse medierii, la cererea părților. Medierea se efectuează de către mediatori atestați, iar în lipsa acestora, de către comisiile pentru

socială și de protecție a familiei și copilului;

d) la autoritatea administrației publice locale.

Cererea se depune la locul:

a) de domiciliu al victimei;

b) temporar de reședință al victimei dacă aceasta a părăsit domiciliul pentru a evita continuarea violenței directe;

c) de reședință al agresorului;

d) în care victima a căutat asistență;

e) în care a avut loc actul de violență.

Pentru depunerea în instanță de judecată a cererii despre comiterea actelor de violență în familie nu se plătește taxă de stat.

Cererea depusă în organul afacerilor interne se examinează conform procedurii prevăzute de legislația în vigoare. Cererea depusă în instanță de judecată se examinează conform Codului

de procedură civilă, Codului de procedură penală. Cererea depusă în orice autoritate abilitată cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie este readresată conform competenței în decursul unei zile lucrătoare. Instanța de judecată emite, în 24 de ore de la primirea cererii, o ordonanță de protecție, prin care poate oferi asistență victimei, aplicînd agresorului următoarele măsuri:

a) obligarea de a părăsi temporar locuința comună ori de a sta departe de locuința victimei, fără a decide asupra modului de proprietate asupra bunurilor;

b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei;

c) obligarea de a nu contacta victima, copiii acesteia, alte persoane dependente de ea;

d) interzicerea de a vizita

locul de muncă și de trai al victimei;

e) obligarea, pînă la soluționarea cazului, de a contribui la întreținerea copiilor pe care îi are în comun cu victima;

f) obligarea de a plăti cheltuielile și daunele cauzate prin actele sale de violență, inclusiv cheltuielile medicale și cele de înlocuire sau reparare a bunurilor distruse sau deteriorate;

g) limitarea dispunerii unilaterale de bunurile comune;

h) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere dacă o asemenea acțiune este determinată de instanța de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenței sau dispariția ei;

i) stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori;

j) interzicerea de a păstra și purta armă.

Responsabilitatea de informare a agresorului despre ordonanța de protecție și de aplicare a acesteia revine inspectorului de sector în colaborare cu asistentul social. Măsurile de protecție menționate mai sus se aplică pe un termen de pînă la 3 luni, pot fi retrase odată cu dispariția pericolului care a condiționat luarea acestor măsuri și pot fi preluate în cazul unei cereri repetate sau al nerespectării condițiilor prevăzute în ordonanța de protecție. Aplicarea măsurilor de protecție nu împiedică inițierea procedurii de divorț, partajării averii comune, decăderii din drepturile părintești, luării copilului fără decădere din drepturile părintești și altor acțiuni prevăzute de legislația în vigoare. Supravegherea îndeplinirii măsurilor de protecție stabilite de instanță ține de competența organelor afacerilor interne, organelor de asistență socială și altor organe, după caz. Instanța de judecată poate retrage măsurile de protecție la cererea întemeiată a victimei. În cazul victimelor copii și persoane aflate în stare de neputință, examinarea de către instanță a cazului este obligatorie. Contestarea ordonanței de protecție se face în conformitate cu legislația în vigoare.

va, cetățeni străini și apatrizii care locuiesc pe teritoriul ei. Aceștia pot fi:

a) în condiția conlocuirii – persoanele aflate în relații de căsătorie, de divorț, de concubinaj, de tutelă și curatelă, rudele lor pe linie dreaptă sau colaterală, soții rudelor, alte persoane întreținute de acestea;

b) în condiția locuirii separate – persoanele aflate în relații de căsătorie, copiii lor, inclusiv cei adoptivi, cei născuți în afara căsătoriei, cei aflați sub tutelă sau curatelă, alte persoane aflate la întreținerea acestora.

Legea cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie garantează victimei apărarea drepturilor și intereselor legitime. Persoanele cu funcție de răspundere, alte persoane care cunosc existența unui pericol pentru

probleme sociale, cu participarea, după caz, a asistentului social.

Persoanele care pot depune cerere despre comiterea actelor de violență în familie sînt:

a) victima;

b) în situație de criză, membrii de familie;

c) persoanele cu funcție de răspundere și profesioniștii care vin în contact cu familia;

d) autoritatea tutelară;

e) alte persoane care dețin informații despre pericolul iminent de săvîrșire a unor acte de violență sau despre săvîrșirea lor.

Cererea despre comiterea actelor de violență în familie se depune:

a) la organul afacerilor interne;

b) în instanță de judecată;

c) la organul de asistență

Atenție, șoferi! Cu farurile aprinse 24 din 24 de ore

Chiar dacă nu avem drumuri tocmai europene, regulile impuse de comunitate au ajuns și la noi. Astfel, toți șoferii vor fi obligați să circule cu farurile mașinilor aprinse nu doar noaptea, dar și ziua.

Aceasta este o prevedere a noului Regulament privind circulația rutieră, iar profesorul Valeriu Bulat ne-a explicat de ce este necesară.

„Din 1 noiembrie pînă pe 1 aprilie toți conducătorii vor fi obligați să se deplaseze cu farurile aprinse. Sînt mai multe motive, durata zilei este mult mai mică, puterea de iluminare a soarelui scade foarte mult și foarte multe automobile care au culoarea neagră, albastru-închis sau verde-închis sînt foarte greu de observat de la distanță și

acest lucru poate crea diferite pericole. Tot în această perioadă foarte des drumul este acoperit cu polei și este foarte important să știi că din față sau din spate vin vehicule”, a explicat Valeriu Bulat.

Pînă acum, în Moldova, doar motocicliștii erau obligați să se deplaseze cu farurile aprinse.

„În țările Uniunii Europene mașinile circulă cu farurile aprinse de mai mult timp. În unele state mașinile așa sînt concepute: cînd capată viteză, farurile se aprind și nu mai pot fi stinse”, a spus Bulat.

Noul regulament al circulației rutiere a intrat în vigoare pe 15 iulie 2009.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? Care este esența limitărilor legale prezente referitoare la dreptul desfășurării întrunirilor?
Un grup de vîrstnici din Chișinău

Conform prevederilor Legii privind întrunirile, la examinarea unei declarații prealabile sau a unei cereri, precum și la asigurarea ordinii publice în timpul desfășurării întrunirii, autoritățile publice acționează astfel încît să elimine doar elementele ilicite ale întrunirii, garantînd, pe cît este posibil, dreptul la întrunire. Dacă, din declarația prealabilă sau din alte date pe care le deține, reiese că scopurile sau forma de desfășurare a întrunirii preconizate contravin Constituției Republicii Moldova sau pot duce la încălcarea legislației, autoritatea administrației publice locale informează neîntîrziat organizatorul cu privire la obligațiile pe care le are în această calitate, precum și îi atrage atenția asupra cadrului legal existent. Dacă consideră necesar pentru asigurarea desfășurării în mod pașnic a întrunirii, autoritatea administrației publice locale poate recomanda organizatorilor modificarea condițiilor de desfășurare a întrunirii declarate privind ora, locul sau forma de desfășurare a întrunirii. Decizia finală cu privire

la modificarea orei, a locului sau a formei de desfășurare a întrunirii îi aparține organizatorului. Dacă deține probe concludente că întrunirea urmează să se desfășoare cu încălcarea prevederilor legale, autoritatea administrației publice locale poate iniția o procedură judiciară, prin care să ceară interzicerea întrunirii sau modificarea, după caz, a orei, a locului sau a formei de desfășurare a acesteia. Intențarea acțiunii nu suspendă dreptul de a desfășura întrunirea. Instanța de judecată examinează cererea de interzicere a întrunirii sau de modificare, după caz, a orei, a locului sau a formei de desfășurare a acesteia și adoptă o hotărîre în cel mult 3 zile de la data depunerii. Instanța de judecată prin hotărîrea sa poate interzice desfășurarea întrunirii declarate ori modificarea orei, a locului sau a formei de desfășurare a întrunirii sau să mențină dreptul de a desfășura întrunirea, oricare dintre părți fiind în drept să conteste, în cel mult 3 zile de la data pronunțării, hotărîrea judecătorească adoptată în condițiile legii.

? Cauza aflată spre examinare la Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fost radiată de pe rol pentru cazul rezolvării acesteia pe cale amiabilă. Statul nu-și execută obligațiile la timp și în măsura necesară, reparația nefiind corespunzătoare termenului de reparație echitabilă. Cum aș putea să procedez în asemenea caz?

Maria Pleșca,
Orhei

În orice stadiu al procedurii, Curtea poate hotărî scoaterea de pe rol a unei cereri, cînd circumstanțele permit să se tragă concluzia că reclamantul nu dorește să o mai mențină, cînd litigiul a fost rezolvat sau pentru orice

alt motiv, constatat de Curte, pentru care continuarea examinării cererii nu se mai justifică. Vă mai aducem la cunoștință că dacă cererea poate fi repusă pe rol de către Curte, atunci se consideră că împrejurările o justifică.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui coupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați couponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL	
Numele, prenumele:	
Adresa:	
(octombrie 2009, nr. 41(300))	

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Volcov Iurii”, pentru data de 19 noiembrie 2009, ora 14.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Consonanța ” privind încasa-rea datorii. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „Pomuscom” Chișinău, pentru data de 23 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît pe ca-uză civilă intentată de „Marr Sugar Moldova ” SRL. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Loctionov Alexandr”, pentru data de 7 decembrie 2009, ora 10.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea SA „Corporația de Finanțare Rurală ” privind încasarea sumei de 17 870,29 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Trocin Oxana”, pentru data de 1 decembrie 2009, ora 10.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la exa-minarea cauzei civile a SRL „Optim Comerț ” privind încasa-rea datorii. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Petrova Irina”, pentru data de 1 decembrie 2009, ora 10.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Zernoff ” privind încasarea datorii. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, ca-uză va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea obligatorie a reprezentantului SRL „Viaanse-Group”, pentru data de 8 decembrie 2009, ora 11.00, la ședința de jude-cată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „ICE Cream & Co ” privind încasarea datorii. Prezența este obligatorie. În caz de nepre-zentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „Apetisant”, pentru data de 17 noiembrie 2009, ora 13.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 221) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Rumitox ”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Aurica Us

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „Perla Neagră - Tur”, pentru data de 10 decembrie 2009, ora 13.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare și Sfint nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în procesul intentat la cererea SRL „Royal-Progres” SRL privind încasarea datorii de 2744,33 lei, a penalității de 2469,6 lei și a dobînzii legale de 713,52 lei. Pîrîtul are sarcina să prezinte cel târziu la 10 decembrie 2009 referința și documentele ce-i întemeiază obiecțiile sub sancțiunea examinării cauzei în baza materialelor dosarului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „KiwiBan”, pentru data de 10 de-cembrie 2009, ora 13.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare și Sfint nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în procesul intentat la cererea SRL „Royal-Progres” SRL privind încasa-rea datorii de 12 400,8 lei, a dobînzii legale de 1048,52 lei și restituirii ambalajului în valoare de 455,2 lei. Pîrîtul are sarcina să prezinte cel târziu la 10 decembrie 2009 referința și documentele ce-i întemeiază obiecțiile sub sancțiunea exami-nării cauzei în baza materialelor dosarului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea obligatorie a reprezentantului SRL „VBI Internațional” cu sediul în Chișinău, str. Onisifor Ghibu nr.1/1, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cau-za civilă intentată la cererea SRL „Consonanța”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Z. Talpalaru

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea obligatorie a reprezentantului SRL „Verplaser Grup” cu sediul în Hîncești, str. Marinescu Al. nr.12, apt. (of.) 33, pentru data de 14 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Consonanța”. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Z. Talpalaru

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Samoluicova Natalia cu domiciliul în Chișinău, bdul Stefan cel Mare nr. 3, apt. 22, pentru data de 23 noiembrie 2009, ora 12.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Guranda Ruslan privind încasarea prejudiciului.

Judecător Djeta Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Livshin Viacheslav, pentru data de 17 noiembrie 2009, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de reclamat pe cauza civilă la acțiunea cet. Livshin Victoria privind desfacerea căsătoriei.

Judecător A. Catană

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Colesnicenco Igor, domiciliat în Chișinău, str. Macilor nr. 18, apt. 289, pentru data de 26 noiembrie 2009, ora 12.00, la șe-dința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Lobodiuc Iurie.

Judecător V. Efros

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Graur Lilian, pentru data de 23 noiembrie 2009, ora 14.30, la ședința de ju-decată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3506/09 la cererea lui Roșca Andrei privind încasarea sumei.

Judecător Galina Moscalciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cazac Natalia cu domiciliul în Chișinău, str. Calea Ieșilor nr.61/6, apt. 45, pentru data de 23 noiembrie 2009, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 508) în ca-litate de pîrît pe cauza civilă intentată de ÎMGFL 14 privind încasarea sumei.

Judecător Oleg Sternioală

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Arachelova Olga, pentru data de 30 noiembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-3961/2009, Arachelov Anatolii către Arachelov Olga și Notarul Privat privind con-statarea nulității declarației cu privire la renunțarea la succe-siune.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău aduce la cunoștință publică, că la data de 23 noiembrie 2009, ora 9.30 în bir. 502 din str. M. Viteazul nr. 2, Chișinău se va examina cauza civilă după cererea petiționarei Procofieva Feodosia Maxim privind declararea cet. Capățina Vladimir, a. n. 29.06.1959, persoană fizică decedată.

Judecător L. Pruteanu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în coformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bagrin Gheorghe, pentru data de 16 noiembrie 2009, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza ci-vilă la acțiunea cet. Bagrin Ina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Stella Bleșceaga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Catrinescu Sergiu, pentru data de 20 noiembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 15) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Romaniuc Mariana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător I. Timofei

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în coformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grama Mihail Va-sile, pentru data de 3 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea lui Olișevschii Valeriu împotriva lui Grama Mihail privind încasarea datorii.

Judecător Lilia Lupașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Chicu Valentin, pentru data de 17 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea lui Toma Iustin privind încasarea sumei.

Judecător V. Ilașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rosciuc Mihail, pentru data de 8 decembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 26) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la acțiunea lui Negară Andrei privind încasarea datorii.

Judecător Aliona Miron

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Moldovan Elena, Mahovici Dumitru, firma „Ațlaha Grup”, pentru data de 20 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședința de ju-decată (str. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de reclamați pe cauza civilă la cererea cet. Bulatova Elena despre eliberarea de dreptul de fidejutor și cererea reconvențională BC „Banca Socială” SA privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător L. Gafton

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tîrbu Iurie, pentru data de 26 noiembrie 2009, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 17) în legātu-ră cu examinarea cauzei civile la acțiunea Anei Țigîrlaș către Tîrbu Iurie, Compania „Taxi-1449” privind încasarea prejudi-ciului moral și material.

Juecător Viorica Mihaila

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în coformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Soltanici Efrosinia, pentru data de 23 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședința de ju-decată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de CCL-175 privind încasarea da-toriei.

Judecător Vladislav Clima

Judecătoria Soroca solicită pezentarea cet. Caseanciuc Li-lia, pentru data de 23 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (Soroca, str. Independenței nr. 62, bir. 1) în calitate de pîrît pe cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Alexandru Negru

Judecătoria Basarabeasca solicită pezentarea cet. Lupașcu Vitalie Mihail, pentru data de 23 noiembrie 2009, ora 13.00, la ședința de judecată (Basarabeasca, str. Gării nr. 14) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea ÎCS „Easy Credit” privind încasarea datorii. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Veronica Carapirea

Judecătoria Cimișlia solicită pezentarea cet. Zaporojanu Adrian și Ou Nadejda, domiciliati în satul Gura Galbenei, Ci-mișlia, pentru data de 27 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședin-ța de judecată (Cimișlia, Constantin Stamati nr. 1) în calitate de pîrîți pe cauza civilă intentată la cererea SC „Ameritrex-Prest” SRL către Zaporojanu Adrian, Ou Nadejda, Zaporojanu Andrei privind încasarea sumei conform contractului.

Judecător Z. Aramă

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Sarioglo Galina”, pentru data de 3 decembrie 2009, ora 11.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît la cererea ÎM „Elitelevada” SRL, privind încasarea sumei de 10 224,27 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea obligatorie a reprezentantului SRL „Vitalex Iazu” cu se-diul în Dondușeni, str. Sîrbu Elena, nr. 3 (of.) 6, pentru data de 26 noiembrie 2009, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată la cererea SRL „Elitelevada” privind încasarea datorii. Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cau-za va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Z. Talpalaru

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezenta-rea cet. Minin Arcadi, pentru data de 30 noiembrie 2009, ora 11.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-4035/2009, intentat de BC „Universalbank” către Minin Arcadi privind încasarea sumei.

Judecător Elena Cojocari

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în coformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gorea Natalia a.n. 14.06.1970 cu domiciliul în Chișinău, str. N. Costin nr. 59, apt. 54, pentru data de 17 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 509) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-2751/2009, la cererea cet. Gorea Ivan priv-vind desfacerea căsătoriei.

Judecător Aliona Danilov

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în coformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Soltanici Sergiu, pentru data de 19 noiembrie 2009, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 303) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de APLP 54/26 privind încasa-rea datorii.

Judecător Alexandru Spoială

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Coasenciuc Nicolae, pentru data de 26 noiembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de B.C. „Mo-biasbancă - GSG” către Coasenciuc Nicolae privind încasarea datorii.

Judecător Genadie Plămădeală

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zorila Veaceslav, pentru data de 4 decembrie 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît pe cauza civilă la acțiunea lui Bulumez Gheorghe.

Judecător Ion Țurcan

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Grădinaru Simion cu domiciliul în Chișinău, str. Sprîncenoa-ia nr. 14/3, apt. 104, pentru data de 26 noiembrie 2009, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Grădinaru Maria.

Judecător V. Efros

Aniversări

**Tatiana Dimitriadu,
judecător Cahul – 40 de ani**

Mult stimată doamnă Tatiana Dimitriadu, pentru devotamentul și dragostea față de oameni, ce o purtați în suflet, pentru că ați ales ca destin să mergeți mînă în mînă cu Legea, adevărul și Dreptatea, cîștigînd prin aceasta respectul și admirația cetățenilor; Vă dorim în această zi de o semnificație aparte pentru dumneavoastră să aveți parte doar de clipe frumoase, trăite în deplină armonie spirituală alături de cei dragi inimii. Tenacitate, perseverență, succese și realizări notorii în activitatea desfășurată întru slujirea idealurilor umane.

La mulți ani!

Tudor Culava, inspector, judecător – 60 de ani

Mult stimat Tudor Culava, toamna din acest an este pentru dumneavoastră mai specială ca oricînd, pentru că vă aduce în dar frumoasa sărbătoare a sufletului – cea de-a 60-a aniversare.

Vă apreciem că ați ales să slujiți cu credință legii și să apărați demnitatea umană, fapt ce vă conferă alura de om destoinic al acestui neam.

Pentru tot ceea ce reprezentați, vă dorim să aveți parte de multă sănătate, căldură sufletească, bunăstare, fericire și împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Ludmila Ouș**, judecător Ciocana; **Svetlana Novac**, judecător CSJ; **Anatolie Minciuna**, judecător Rîșcani mun. Chișinău; **Dumitru Corolevski**, judecător CA Bălți; **Mihai Gavrilă**, președintele judecătorei Strășeni; **Mihail Diaconu**, judecător Buiucani; **Mihail Vinogradov**, procuror al raionului Ocnița.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciam străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista națională de drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel de
unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că
sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.**

Cum să te porți la un târg de joburi

De regulă, lunile septembrie și octombrie sînt dedicate tîrgurilor de joburi. Și în toamna aceasta vor fi cîteva, așa că, dacă ești în căutarea unui loc de muncă, este cazul să nu le ratezi. Asta înseamnă că trebuie să te pregătești serios înainte de a te prezenta la un asemenea eveniment.

Consilierii în carieră spun că vei face o impresie foarte bună dacă vei dovedi recrutorilor că știi ce vrei și că te-ai informat serios în legătură cu tîrgul la care participi.

Atenție la cum te îmbraci

Bile albe capătă candidații care sînt îmbrăcați adecvat. De altfel, felul în care te prezinți spune foarte multe despre tine. Rujul strident, hainele nepotrivite sau, mai rău, mestecatul gumei, te pot descalifica fără drept de apel din cursa pentru obținerea postului.

Pune întrebări!

Dacă vei lăsa CV-ul la întîmplare, la toate standurile pe la care treci, este clar că nu știi ce vrei, iar angajatorii vor observa asta. De aceea, înainte de a merge la tîrg, interesează-te ce companii vor participa și mergi direct la acelea care sînt în ținta ta directă. În felul acesta, vei putea redacta de acasă un CV axat pe un domeniu anume.

Gîndește-te: dacă mergi la tîrg și doar lași CV-ul la standuri, atunci de ce nu l-ai trimis prin e-mail? La un asemenea eveniment este foarte important să fructifici contactul direct cu angajatorul. La stand, leagă o discuție cu recrutorul de acolo. Arată-i că ești interesat și nu te limita doar la a răspunde întrebărilor lui și

eventual la a completa niște formulare.

Mergi cu CV-ul la „doctor”

Înainte de a ajunge la tîrg, roagă un prieten sau un specialist să-ți citească CV-ul. Un „ochi” din afară va fi mult mai obiectiv și îți va putea spune ce ar vrea să mai găsească scris în prezentarea ta.

Dacă ai uitat să faci asta,

mergi la tîrg și caută un stand al unor consilieri în carieră. De regulă, ei sînt prezenți și dau feedback gratuit candidaților.

Nu te grăbi

La marile tîrguri de joburi este, de regulă, foarte mare aglomerația. Nu te enerva, ai răbdare și fii pregătit să mergi la standurile care te interesează, chiar dacă este coadă. În fond, ți-ai alocat toată ziua pentru acest eveniment, nu? E ceva mai important acum pentru tine decît găsirea locului de muncă la care visezi?

Dacă ai oboseit, poți să faci chiar și o pauză, prilej pentru a lua și o gustare. În niciun caz, nu trebuie să te repezi la standurile firmelor care au expuse dulciuri.

Participă la prezentările de companii

Dacă nu știi ce vrei și în ce domeniu ți-ar plăcea să lucrezi, un astfel de tîrg de joburi este ocazia ideală pentru a afla. La un asemenea eveniment, de regulă, se organizează prezentări de companii, unde reprezentanți de seamă ai firmelor vorbesc despre ce îi așteaptă pe candidații care vor fi angajați, despre programe de tip voluntariat, trainee sau despre internshipuri. Profită pentru a afla mai multe și a adresa întrebări celor care țin aceste prezentări!

Merele protejează fumătorii

Merele sînt fructele cu cele mai multe beneficii pentru sănătate. Compușii antioxidanți din coaja mărului furnizează protecție UV, protejînd de razele soarelui, iar substanțele nutritive din acest fruct ajută la prevenirea afecțiunilor cardiace.

Fitonutrienții din aceste fructe protejează inima, ajută la combaterea aterosclerozei și protejează fumătorii de efectele nocive ale nicotinei, informează medicul nutritionist Mihaela Bilic, în cartea sa „Traiesc, deci mă abțin”.

Fibrele solubile din măr, numite pectine, reduc nivelul colesterolului din sînge, merele roșii fiind cele mai eficiente în acest sens.

Tot merele roșii fortifică colagenul și elastina, oferind pielii

un aspect tînăr. Merele ionatane și soiul Golden au cel mai ridicat conținut de quercetină, fiind astfel considerate un bun stimulator pentru memorie.

Merele ajută la accelerarea tranzitului intestinal lent, datorită conținutului ridicat de apă și sodiu. De aceea, persoanele care mîncă cel puțin un măr pe zi au un risc scăzut de a se îmbolnăvi de cancer la colon. Aceste fructe au capacitatea de a elimina toxinele din organism.

Persoanele care vor să slăbească pot înlocui chipsurile sau covrigeii cu un măr, deoarece fibrele insolubile din acest fruct, odată ajunse în stomac, cresc în volum și vor da senzația de sațietate.

Caleidoscop

**S-a ales cu arsuri ca după incendiu de la
o vopsea de păr!**

O tînără din Marea Britanie s-a ales cu arsuri extrem de grave, iar vederea i-a fost afectată după ce a folosit acasă o vopsea de păr.

Zoe Vernon spune că și-a aplicat vopseaua seara și n-a observat nicio reacție. Dimineața, cînd s-a trezit, avea fața plină de umflături. Ulterior, i-au apărut pete și răni dureroase, iar acum fata de 22 de ani arată ca și cînd ar fi fost victima unui incendiu puternic.

Zoe susține că a făcut testul de alergie înainte de a-și aplica vopseaua pe păr.

„A fost îngrozitor. Mi-a fost atît de frică și mă dureau atît de tare fața și gîtul! Nu vroiam să mă vadă nimeni, m-am gîndit că alergia o să dispară de la sine, dar de la o zi la alta arătam tot mai rău. Prietenul meu m-a convins să merg la spital”, a spus tînara.

Un reprezentant al companiei producătoare a anunțat că în prezent conducerea firmei desfășoară o investigație. Totuși,

vopseaua nu va fi retrasă de pe piață, incidentul fiind considerat unul „izolat și rar”.

Statisticile arată că o astfel de alergie se întîmplă la cel mult trei persoane dintr-un milion.

Un jucător croat a ratat golul de la 10 cm

Fotbalistul croat Ilija Sivonjici, 22 de ani, a fost protagonistul unei ratări incredibile în meciul pe care Dinamo Zagreb l-a disputat în compania formației Cibalia Vinkovici, partidă încheiată cu scorul de 1-1. Atacantul gazdelor a scos mingea de pe linia porții de la o „distanță” de circa 10 centimetri. La scorul de 1-0 pentru oaspeți, dacă Sivonjici reușea să înscrie, atunci scorul final probabil ar fi fost altul. Însă în fotbal, la fel ca în viața cotidiană, se aplică zicala: „Dacă și cu parca se plimbau cu o barcă”, rezultatul final fiind cel care contează în cele din urmă.

În pofida acestei remize, Dinamo Zagreb ocupă prima poziție în clasament, cu 29 de puncte după 12 etape disputate, Cibalia clasîndu-se pe locul al patrulea.

**Diamante făcute din cenușa persoanelor
decedate**

Nemții și elvețienii au recurs la o metodă originală prin care să nu se despartă de cei dragi – îi incinerază, iar prin procese chimice cenușa lor devine piatră prețioasă. Afacerea are succes și în România. Poate un diamant să țină loc de iubire? Sau poate iubirea să fie purtată pe deget sau la gît ca un diamant? În prezent acest lucru este posibil atunci cînd diamantul este făcut din cenușa persoanei iubite și decedate, iar noua tehnologie descoperită de către nemți și elvețieni a ajuns și în România.

Deja metoda a prins în Germania și Elveția unde s-au confecționat peste 1000 de diamante din cenușă umană.

Monica Hondru se ocupă, în România, cu realizarea contractelor și schimbarea cenușei pe un diamant. Spune că a început această afacere după ce a fost impresionată de poveștile celor care au vrut să își poarte pe deget rămășițele celor dragi.

Procedura nu e complicată – cenușa este trimisă în Elveția, iar prețul de pornire este de 3500 de euro, pentru un diamant de circa 0,25 carate, dar poate ajunge pînă la un carat, iar timpul de producție nu este mai mare de cîteva săptămîni.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVĂ

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia “Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 2221